

AĞSAQQAL MÜƏLLİM HAQQINDA XOŞ TƏSÜRAT

Lalə AĞAYEVA

*Bakı Dövlət Universitetinin**Kitabxanaşünaslıq kafedrasının magistrantı*

Əməkdar elm xadimi, Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanaşünaslıq kafedrasının müdiri, tarix elmləri doktoru, eləcə də “Kitabxana və kommunikasiya” adlı dissertasiya işimin elmi rəhbəri prof. Abuzər Xələfovun 80 illik yubileyi münasibətilə məqalə yazmağa qərar verdikdə, düşündüm ki, onun elmi yaradıcılığını müzakirə etmək, dəyərləndirmək mənim həddim deyildir. Onun elmi yaradıcılığı göz qabağındadır. Kitabxanaşünaslığın elə bir sahəsi yoxdur ki, prof. A.Xələfov öz zəngin biliyinə dayanaraq həmin sahə haqqında öz fikrini bildirməsin. Məhz bu səbəbdən də mən yalnız bir tələbə, bir dissertant kimi Abuzər müəllimin məndə yaratdığı təəssüratlar haqqında bir neçə kəlmə qeyd edə bilərəm.

Abuzər müəllimlə mənim ilk ünsiyyətim diplom işimi yazarkən olmuşdu. Onun otağına daxil olarkən bir az çəkinirdim. Lakin içəri girdikdən sonra bu çəkingənliyimin yersiz olduğunu anladım. Çünki Abuzər müəllim mənə qayğı ilə yanaşdı, materiallarımı alıb, nəzərdən keçirdikdən sonra mənə öz qiymətli məsləhətlərini də verdi. O gün mənim təəssüratım belə oldu: “Abuzər müəllim qayğıkeş, zəhmətə dəyər verən, öz köməyini əsirgəməyən müəllimdir.” Bundan sonra həmin il heç bir ünsiyyətimizin olmamağına baxmayaraq, bu təəssürat magistraturaya daxil olarkən ixtisas seçimində kitabxanaşünaslığı seçməyimə kifayət etdi.

Magistraturada Abuzər müəllim bizə dərslər deməyə başladı. Mühazirələrdə o, ilk öncə mövzunu izah edər, daha sonra bizim suallarımıza cavab verərdi. Düzdü, bizim suallarımız çox nadir hallarda olurdu. Bu da daha çox Abuzər müəllimin mövzunu izah edərkən bizim üçün qaranlıq tərəflərin qalmasına yol verməməsi ilə bağlı idi. Abuzər müəllim nəinki dərslər mövzusunun izah edirdi, eyni zamanda günün vacib məsələlərini ziyalı yanaşması ilə bizə çatdırırdı. Seminarlarda o tələbələrin üzünü oxuyurmuş kimi dərslər oxumayanları dindirirdi. Əgər kimsə zəhmət çəkib dərslər öyrənmişsə, lakin danışa bilmirdisə, bu da Abuzər müəllimin nəzərindən qaça bilməzdi və qiymətləndirmə zamanı bu zəhməti heç vaxt yerdə qoymazdı. Onun tələbələrdə ən çox sevmədiyi xüsusiyyət onların dərslər hazır gəlməməkləri idi. Bu zaman o çox hirsələnərdi və deyirdi: “Vaxtınızı, əməyinizi, pulunuzu sərf edib bura gəlirsiniz, amma oxumursuz, dərslərə məsuliyyətli yanaşın. Hər gün özünüza hesabat verin ki, bu gün nə öyrəndiniz. İxtisasınızı sevin. Vəzifə insanı deyil, insan vəzifəni ucaldır”. Dərslər danışarkən bəzən çox həyəcanlanırdıq. Nəzərə alanda ki, 1950-ci ildə Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanaçılıq şöbəsinə daxil olduğu gün-

dən bu günədək elmi və pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olan bir insanın qarşısında dərslər danışırıq, onda bu həyəcanı təbii hesab edirdik. Abuzər müəllim müəllimə-subyekt, tələbəyə-obyekt kimi yanaşmasını qəbul etmirdi. O, həmişə qeyd edir ki, tələbə də müəllim kimi şəxsiyyətdir, onlara obyekt kimi deyil, subyekt kimi yanaşmaq hər bir müəllimin borcudur. Bütün bunlar onun pedaqoji ustalığından, uzaqgörənliyindən, geniş təcrübəsindən, zəkasından, zəhməti dəyərləndirməsindən, tələbələrə verdiyi dəyərdən irəli gəlirdi.

Ümumiyyətlə, Abuzər müəllim nəinki dərslərdə, dərslərdən kənar dissertasiya işi ilə bağlı yanına gedərkən, hətta yolda qarşılaşarkən belə hər zaman mənə qayğı ilə yanaşmışdır. Bu da onun sadəliyindən, yaşından asılı olmayaraq hər kəsə hörmət bəsləməsinin göstəricisidir. Abuzər müəllim çox işgüzar və zəhmətkeş bir insandır. Mən onun yanına gedərkən hələ görməmişəm ki, o boş otursun, o yorulmadan, daim yaradıcılıqla məşğul olur.

Bütün bu deyilənlər Abuzər müəllimin adının hər yerdə hər zaman hörmət və ehtiramla çəkilməsinə səbəb olmuşdur. Onu tanımayan kitabxanaşünas və ya kitabxanaçı yoxdur, o nəinki kitabxanaçılar arasında hətta müxtəlif elm sahələrinin mütəxəssisləri, mötəbər insanların arasında yüksək nüfuzə malikdir. Onun adı gəldikdə, artıq heç bir sözə ehtiyac qalmır, çünki onun əldə etdiyi nüfuz sözlərin əvəzinə danışır.

Mən Abuzər Xələfov haqqında düşünəndə ağılıma ümummilli liderimiz Heydər Əliyev gəlir. Əgər onların xüsusiyyətlərinə diqqət yetirsək, görərik ki, onların şəxsiyyətləri arasında oxşarlıq çoxdur. Ümummilli liderimiz öz vətəninə, xalqını böyük məhəbbətlə sevən, Azərbaycanı uğurlu və işıqlı gələcəyə aparan, böyük vətəndaş, dövlət xadimi, dünyamiqyaslı siyasətçi, xalqımızın tarixini, mədəniyyətini, incəsənətini, iqtisadiyyatını dərinlən bilən, siyasət elminin, diplomatiyanın incəliklərinə yiyələnmiş, zəngin irsə malik fenomenal bir şəxsiyyət, görkəmli alim olmuşdur. O, böyük idarəçilik istedadı, sehrli, füsunkar yaddaşı, yüksək intellekti, bütün elmlərdən, hadisələrdən baş çıxara bilmək istedadı, həyatı dərk etmə qabiliyyəti, gələcəyi görmək, hadisələri qabaqlamaq bacarığı, dönməz iradəsi, qüdrətli işgüzarlığı, zəhməti və zəkası ilə hər kəsin idealına çevrilmişdir.

İndiyədək Abuzər müəllim haqqında oxuduqlarım, eşitdiklərim və gördüklərim onun haqqında əminliklə bunları deməyə imkan yaradır: Abuzər müəllim öz vətəninə, dövlətinə, xalqını, bayrağını sevən bir vətəndaş, xalqımızın tarixini, mədəniyyətini, incəsənətini bilən, öz peşəsini sevən, zəngin irsə malik dahi bir şəxsiyyətdir. O, yüksək idarəetmə qabiliyyəti, dərin yaddaşı, yüksək intellekti, bir çox elmlərdən xəbərdar olma istedadı, işgüzarlığı, zəhməti və zəkası ilə bir çoxlarının hörmət və sevgisini qazanmışdır.

Bütün bunlar hamı kimi mənim də Abuzər müəllim haqqında yüksək təəssüratlarımin yaranmasına səbəb olmuşdur.

80 illik yubileyiniz mübarək!